

Õiglane reisimine

Kuigi paljud on kuulnud sõnapaari õiglane kaubandus (Fair Trade), siis õiglase reisimise (Fair Travelling) mõiste on maailmas veel suhteliselt vähelevinud. Õiglane reisimine annab inimestele analoogselt õiglase kaubandusega võimaluse teha eetilised otsused ja valikud vastavalt oma põhimõtetele ja väärtustele. Järgides õiglase reisimise põhimõtteid, saavad inimesed vähendada ebavõrdsust ning säästa keskkonda.

Ülesanne

Turismi erinevad tahud: mõttekaart Vanuserühm: alates 2. klassist

Ülesande eesmärk on analüüsida turismiga seotud erinevaid aspekte. Tegevuse käigus tuuakse välja turismiga seotud aspekte ja arutletakse nende üle, kasutades selleks abimaterjalina mõttekaarti. Õpilastest moodustatakse viieliikmelised grupid. Iga grupp defineerib ajurünnaku käigus keskse termini "turism" ning leiab sellega seonduvaid võtmesõnu ja teemasid. Kõik võtmesõnad grupeeritakse vastavalt mõttekaardil (lisa 1) olevatele näidetele.

Arutelu

Täidetud mõttekaardid kogutakse kokku ja ühise arutelu käigus tutvustatakse erinevate gruppide arvamust turismist.

Millised märksõnad turismiga seonduvad?

Milliseid mõisteid välja pakuti?

Kas kõik saavad turismist sarnaselt aru?

Millised on alternatiivsed võimalused turismi dei neerida?

LISA 1

Mõttekaart turismist

Turismi tegevusharud	Võimalikud variandid
Majutus	hotell, hostel, külalistemaja, kámping, suvila, telk, haagiselamu, puhkekeskus
Transport	lennuk, rong, auto, buss, hääletamine
Motivatsioon reisimiseks	inimestega tutvumine, aja olemasolu, sportimine, keelepraktika, apaatus
Reisimisviisid	kauge sihtkohaga reis, viimase minuti reis, kõikehõlmav, reisipakett, individuaalne puhkus grupipuhkus, linnareis, noortele mõeldud puhkus, vallalistele mõeldud puhkus
Reisiga seotud organisatsioonid	Puhkuse korraldaja, reisibürood, keskkonnaühendus, spordiklubi
Sihtkohad	Dominikaani Vabariik, Tai, Kuuba, Egiptus, Hispaania, Keenia, Prantsusmaa, Türgi

Selle dokumendi valmimist on toetanud Euroopa Komisjon.

Dokumendi sisu eest vastutab Humana Estonia ja see ei esinda Euroopa Liidu seisukohti.

Ülesanne

Turismi positiivsed ja negatiivsed aspektid: “reisimise skaalad”

Vanuserühm: alates 1. klassist

Tegevuse tulemusel tõuseb laste teadlikkus turismi positiivsetest ja negatiivsetest mõjudest. Iga õpilane kirjutab väikestele paberitükkidele ühe positiivse ja ühe negatiivse tagajärje, mida turism põhjustab. Lisas 2 on toodud erinevaid näiteid turismi eelistest ja puudustest. Õpilased tutvuvad argumentidega ning asetavad need skaalale, ühel pool eelised, teisel pool puudused.

Arutelu

Kirjeldatakse oma kogemusi, mille põhjal argumentid esitati. Näiteks: “Kas tead mõnda kohalikku põllumajandussaadust riigis, kus sa puhkusereisil käisid või kuhu plaanid minna? Kas mõni argument võib olla eelis ja puudus samaaegselt?”

Materjalid: Väikesed paberitükid ja skaala (näiteks pesunöör).

LISA 2

Turismi plussid ja miinused

Millised on turismi eelised:

- tekivad hästitasustatud töökohad;
- töötajad pakuvad head teenindust;
- ostetakse kohalikke tooteid;
- kohalikku käsitööd hinnatakse;
- inimesed söövad kohalikke roogasid;
- võõramaalased annavad uusi impulsse;
- turistid on avatud uutele asjadele;
- turistid on huvitatud võõrustajamaa inimeste elusviisidest;
- turistid austavad kohalikke traditsioone ja vajadusel;
- rõivastuvad vastavalt;
- võõrustajamaa saab tänu turistidele paremini tuntuks mujal maailmas;
- turistid toovad raha sisse;
- turistid peavad lugu võõrustajamaa usulistest tõekspidamistest.

Millised on turismi puudused:

- alamakstud töökohad;
- halb teenindus;
- vee raiskamine;
- autode poolt põhjustatud õhu saastumine;
- prügi tekitamine;
- hooajalised töökohad;
- turistid pole millegagi rahul;
- turistid tahavad isegi Mallorcal kiirtoitu;
- turistid teevad kõigest pilte, isegi kui kohalikud inimesed seda ei taha;

Selle dokumendi valmimist on toetanud Euroopa Komisjon.

- turistid on kurjad ja õelad ega jätta teenindajatele jootraha;
- lennukite poolt tekitatud müra ja õhusaaste;
- turistid käituvad nagu kuningad, unustades, et nad on tavalised külalised.

Ülesanne

Reisimise tööstusharu erinevad osapooled: reisimisega seotud võrgustik Vanuserühm: alates 8. klassist

Ülesande eesmärk on leida erinevad huvigrupid, kes on turismitööstusega seotud ning kuidas need huvigrupid vastastikku üksteist mõjutavad ja üksteisest sõltuvad. Rollimängu käigus pannakse end erinevate huvigruppide esindajate rolli ning esindatakse nende seisukohti. Iga osaleja saab kaardi ühe huvigrupi esindaja nimetusega (lisa 3). Õpilased kinnitavad kaardid enda külge või asetavad need enda ette põrandale. Igaüks mõtleb läbi oma tegelaskuju rolli turismitööstuses. Seejärel võetakse lõngakera ning hakatakse looma võrgustikku – kes on kellest sõltuv, kes keda mõjutab. Lõngakera näitab osalejate võrku ning teeb visuaalselt turismiäris osalejate omavahelised seosed nähtavaks. Igaüks kehastab osalejat turismitööstuses. Lõngakera ulatatakse või visatakse ühelt mängijalt teisele, nii et lõng moodustaks inimeste vahel võrgustiku. Esimene mängija esitab oma argumendi või küsimuse teisele osalisele visates samal ajal talle lõngakera. Mängija, kelle käes kera on, pöördub selle mängija poole, kelle kehastatud tegelane või institutsioon mängija arvates kõige enam tema tööd mõjutab. Argumendid ja küsimused peavad selgitama osalejate vahelisi seoseid, lõng näitab erinevaid seoseid visuaalselt.

Näide:

Kalamees pöördub hotelli direktori poole, tundes muret selle pärast, et hotell ostab kala supermarketist, mitte tema käest. Hotelli direktor jällegi kaebab valitsusele liiga suurte maksude üle. Keskkonnakaitsjad nõuavad reisiagentuuridelt, et nad ei viiks suuri turismigruppe paikadesse, kus turistid võivad looduse tasakaalu segada. See mäng näitab ilmekalt, kui paljud erinevaid osapooli on seotud turismindusega. Õpilased saavad aru, et nende puhkusereisi sihtkoht on samal ajal teiste inimeste kodu.

Materjalid: lõngakera, kaardid osalejate nimedega

Lisa 3

Turismiga seotud võrgustikus osalejad

Rannabaar	Hotelli direktor
Kelner	Kohalik rahvas
Keskkonnakaitsja	Võõrustava riigi valitsus
Kohalik reisiagentuur	Õpetaja
Kokk ja köögiöölised	Inimõiguste organisatsioonid
Kuller	Reisijuht
Reisiagentuur	Reisija
Kalamees	Farmer

Selle dokumendi valmimist on toetanud Euroopa Komisjon.

Dokumendi sisu eest vastutab Humana Estonia ja see ei esinda Euroopa Liidu seisukohti.

Ametiühingud

Bussifirma

Ülesanne

Motivatsioon ja erinevaid reisimistüübid: rollimäng

Vanuserühm: alates 8. klassist

Ülesande eesmärk on näidata, milliseid erinevaid reisimise põhjuseid ning reisijate tüüpe on olemas. Läbi rollimängu luuakse erinevaid reisijate karaktereid ning õpitakse tundma nende käitumisviise. Reisijatel on tavaliselt erinevad põhjused reisimiseks ning seepärast on võimalik kirjeldada ka erinevat tüüpi reisijaid. See harjutus aitab õpilastel aru saada võimalikest reisiharjumustest.

Ajurünnak

Esmalt analüüsitakse isiklike reisikogemusi: Millised on õpilaste reisikogemused, miks ja kuhu nad reisinud on (lisa 4)? Edasi otsitakse vastuseid üldisematele küsimustele: Mis põhjusel inimesed reisivad? Milliseid erinevaid reisijate tüüpe on olemas (lisa 5)? Arutatakse ja analüüsitakse kõiki võimalikke reisimise põhjuseid (töö, lõbu, puhkus, perekonna külastamine, aga ka väljaränne). Väljapakutud reisimise põhjused ja reisijate tüübid kirjutatakse üles. Samuti võivad õpilased oma mõtted kaartidele kirjutada ning neid hiljem klassile esitada. Seejärel kogutakse kaardid kokku ning riputatakse pesunõõrile, kust igaüks valib ühe reisija tüübi, mida ta tahab kirjeldada. Kaardid võib ka ära segada ning õpilaste vahel jagada. Iga õpilane kirjeldab ühte reisija tüüpi kas üksi või koos paarilisega (lisa 6). Kirjeldus peaks olema keskendunud kindlatele iseloomujoontele, mis kirjeldaksid seda tüüpi reisijat kõike paremini. Õpilased võivad lasta oma fantaasial vabalt voolata, kasutada rollimängu ning käepäraseid vahendeid.

Variant 1): reisija karakter on kirjeldatud kas verbaalselt või läbi rollimängu.

Variant 2): iga õpilane kirjeldab reisija karakterit ja teised õpilased püüavad ära arvata, millise reisija tüübiga on tegu.

Arutelu

Kuidas erinevad reisija tüübid mõjutavad puhkuse reisi sihtkohta (keskkond ja loodus, majandus, kultuur, haridus, transport)

LISA 4

Reisimise põhjused

Ma reisin selleks, et...

- nautida loodust
- veeta puhkust ja mitte midagi teha
- seigelda
- külastada perekonda ja sugulasi
- leida elu armastus
- leida rahu ja vaikust
- tegeleda spordiga
- tundma õppida eksootilisi kultuure
- koguda teadmisi

Selle dokumendi valmimist on toetanud Euroopa Komisjon.

Dokumendi sisu eest vastutab Humana Estonia ja see ei esinda Euroopa Liidu seisukohti.

- oma perekonna kodumaad paremini tundma õppida
- leidsin odava „viimase minuti” pakkumise

LISA 5

Valik erinevaid reisijate karaktereid

Ökoloogiliselt teadlik reisija	Seikleja
Üksindust otsiv reisija	Osavõtmatu reisija
Etnoturist	Intellektuaalne reisija
"Viimase minuti reisija"	Sportlik reisija
Traditsiooniline reisija	Immigrant
Rahuarmastaja	Solidaarsusest pakatav reisija
Maailmarändur	"Casanova"

LISA 6

Väljamõeldud reisijatüüpide kirjeldus

Nimi	
Vanus	
Amet	
Puhkuse sihtkoht	
Välimus	

Tegelaskuju kirjeldus

Reisimise põhjus

Ülesanne

Viktoriin turismi teemadel

Vanuserühm: alates 6. klassist

Peatüki viimase ülesande eesmärk on selgitada välja, milliseid uusi teadmisi õpilased ülesannete lahendamisel said. Küsimustele vastatakse individuaalselt või väikestes gruppides. Küsimustik (lisa 7) sisaldab küsimusi, mis on seotud peatükis käsitletud teemadega, samuti küsimusi, mis võiksid julgustada edasist arutelu.

Selle dokumendi valmimist on toetanud Euroopa Komisjon.

Dokumendi sisu eest vastutab Humana Estonia ja see ei esinda Euroopa Liidu seisukohti.

LISA 7

- Mis on su esimesed mõtted, kui mõtled turismile?
- Kuidas sa end tunnend, kui oled kodust ära?
- Mis sulle reisimise/turismi juures meeldib?
- Mis sulle reisimise/turismi juures ei meeldi?
- Milliseid reisimisvorme sa tead?
- Mida sa ootad maalt, kuhu sa reisisid?
- Mis sa arvad, mida sinult võõrustajamaa inimesed ootavad?
- Mis on sinu jaoks oluline, kui sa otsustad reisima minna?
- Milliseid keskkonnaga seotud probleeme oled sa oma varasemate reiside jooksul tähele pannud?
- Turismindus on võrgustik, mis hõlmab erinevaid osapooli. Nimeta, kes on sinu meelest olulised turismindusega/reisimisega seotud võrgustiku osapooled?
- Milliseid turismiga seotud töökohti ja tegevusi sa tead?
- Kuidas sa mõistad terminit “õiglane reisimine”?

Valik vastusevariante:

Küsimus 1:

Puhkus / suvi / palavus / kõikehõlmav / logelemine / lõbus ajaviitmine / puhkus on alati liiga lühike / ma pole tavaline turist / turistid on alati teised inimesed / seiklus

Küsimus 2:

Anonüümsus / uudsus / teistsugused eluviisid / toit/Turvatus puudumine / võõrad lõhnad / keelebarjäär

Küsimus 3:

Keskkonnasõbralik reisimine / puhkus rannas / kultuureis / haridusreis/linnareisid / rattamatk / rongireisid / reisimine hääletades / viimase minuti reisid / reisipakett

Küsimus 4:

sõbralikkus / puhtus / kena maastik / turvalisus/mõistmine / õiglane hind / suhtlemine

Küsimus 5:

Viisakas majutus / varaste vältimine/ hind peab vastama pakutava kvaliteedile

Küsimus 6:

Veepuudus / vee reostatus / prügi / suurenenud liiklus/lennukite CO2 emissioon

Küsimus 7:

Tuuri operaator / transpordiraha / lennuliin / hotelli omanik / hotelli töötaja /suveniiride müüja / kohalik elanikkond / Turismiministeerium / reklaamiraha / meelelahutusärid / keskkonnaorganisatsioonid / inimõiguste organisatsioonid

Küsimus 8:

Kokk / koristajad / turismisektori töötajad / reisiagent / hotelli mäenedžer /kuller / ettekandja

Küsimus 9:

Õiglaselised hinnad / korralikud töökohad / austav suhtumine võõrustajamaa elanikkesse / lapstööjõudu ei kasutata / inimesi ei kasutata ära/kasu võõrustajamaa elanikkonnale

